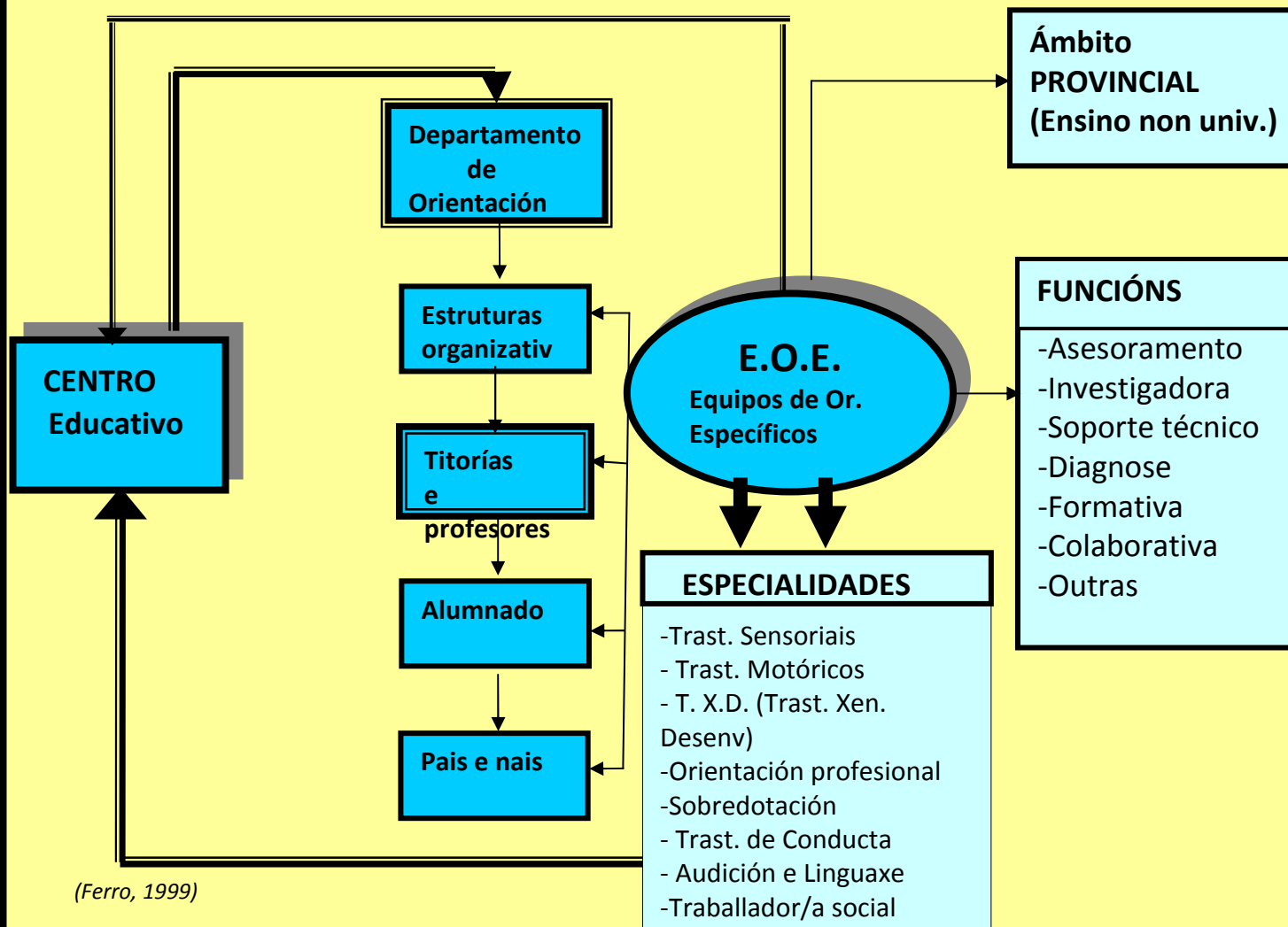

“A intervención dos Equipos de Orientación Específicos nos centros educativos. Espazos e procedemento de intervención”.

José Eladio Ferro , EOE de Pontevedra

A estrutura da orientación en Galicia

E.O.E.

Situación marco I

(Orde 24 de xullo,
art 18)

Colaborar, como técnicos educativos, nas actuacións preventivas e atención temperá (P)

Asesorar e apoiar ós Dtº en pautas de intervención, seguimento, recursos, ... (P)

Desenvolver programas de investigación, elaboración, recompilación e difusión de recursos

Asesorar ós Dtº na atención á diversidade e colaborar na aplicación de medidas (P)

Colaborar cos Dtº na avaliación psicopedagóxica (ext.) e participar (?) no ditame de escolariz. (P)

Contribuír á formación especializada dos dtº e profesorado (NEE) (P)

Colaborar con outros servizos e institucións (P)

Cooperar cos Dtº no deseño, desenvolvemento e avaliación de programas de intervención (P)

Colaborar no deseño, desenvolvemento e avaliación de actividades ou programas

formativos (OB, SE) (P)
Calquera outra que se poida encomendar no ámbito das súas funcións (P)

Funcións da Xefatura do Departamento de Orientación dos CEIP e CEP *(Decreto 120/98)*

- Entre outras:
- *a) Dirixir e coordina-las actividades e actuacións propias do Dtº de Orientación*
- *h) Realiza-las avaliacións psicopedagóxicas, no caso de estar en posesión das titulacións que se indican no artigo 4 a) do Decreto 120/1998, e asesorar no deseño, desenvolvemento e avaliación das medidas de atención á diversidade conforme o procedemento e os criterios establecidos no proxecto curricular do centro e responsabilizarse, se é o caso, da elaboración do informe psicopedagóxico*

Funcións da Xefatura do Departamento de Orientación dos IES e CPI

- Entre outras:
- *b) Dirixir e coordina-las actividades e actuacións propias do Dtº e facilita-la colaboración entre os seus membros*
- *g) Realiza-las avaliacións psicopedagóxicas do seu centro e, se é o caso, dos centros adscritos, así como asesorar no deseño, desenvolvemento e avaliación das medidas de atención á diversidade conforme ó procedemento e criterios establecidos no PCC do centro e responsabilizarse, cando cumpra, do informe psicopedagóxico*

Fu

a) Valora-las necesidades educativas, e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención no seu ámbito de actuación. (P)

g) Informar ó alumnado dos recursos laborais e profesionais ó seu alcance e propoñe-la realización de actividades de orientación que lle faciliten a toma de decisións sobre o seu futuro. (P)

- b) Elaborar, de acordo coas directrices establecidas pola comisión de coordinación pedagóxica, as propostas do plan de orientación académica e profesional e do plan de acción tutorial
- c) Participar na elaboración, seguimento e avaliación dos proxectos educativo e

f) Facilitarlle ó alumnado o apoio e o asesoramento necesarios (P)

- l) Promover a cooperación entre o centro e as familias (P)
- m) Establecer comunicacións con diferentes servizos ou institucións no ámbito da orientación
- n) Nos institutos de ensino secundario, formar parte de comisións de orientación específica, coordina-la e
- con outros

h) Cooperar cos membros dos equipos de orientación específicos no deseño, desenvolvemento e avaliación de programas de orientación. (P)

i) Impulsa-la participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa (P)

d) Deseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades (P)

e) Participar na avaliación psicopedagóxica conforme á normativa ó respecto e participar no deseño e desenvolvemento de medidas de atención á diversidade (P)

Funcións dos Dtº de Orientación dos CEIP e CEP *(orde do 31 de xullo 1998)*

- **Funcións**
- a) Valora-las necesidades educativas, no ámbito da orientación dos alumnos e alumnas do seu contorno e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.
- b) De acordo coas directrices establecidas no plan de orientación deseñado conforme o que establece no artigo 13º da presente Orde e da comisión de coordinación pedagóxica do centro, elabora-las propostas do plan de orientación académica e de madureza vocacional e do plan de acción tutorial, ...
- c) Participar na elaboración, seguimento e avaliación dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención á diversidade ...
- d) Deseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ...
- e) Participar na avaliación psicopedagóxica conforme á normativa ó respecto e participar no deseño e desenvolvemento de medidas de atención á diversidade.
- f) Facilitarlle á comunidade educativa os apoios e o asesoramento necesarios para que o alumnado poida afrontar adecuadamente os momentos escolares máis decisivos.
- g) Impulsa-la participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos ou en calquera outros relacionados co seu ámbito de actuación.
- h) Cooperar cos membros dos equipos de orientación específicos no deseño, desenvolvemento e avaliación de programas de intervención.
- i) Co obxecto de potenciar estratexias de actuación conxuntas, promove-la cooperación entre o centro e as familias implicándoas no proceso educativo dos seus fillos: estimulación da motivación e intereses, adquisición de hábitos de hixiene e de autonomía; desenvolvemento motriz e da linguaxe; relacións interpersoais e aquel outros aspectos que favorezan o desenvolvemento evolutivo do alumnado.
- l) Establecer canles de comunicación cos diferentes servizos ou institucións no ámbito das súas competencias.
- m) Aquel outras que a Administración educativa lle puidese encomendar no ámbito das súas funcións.

**Que se lle
pode pedir a
un EOE (I)**
*(art 18 da orde de
24 de xullo de
1998)*

Información sobre
as técnicas e
instrumentos de
avaliación, en
xeral e por
especialidade

Colaboración no deseño de
actuacións para a prever e atender
temperanamente as distintas
situacións problemáticas que se
poidan dar

Colaboración no axuste
da resposta educativa .

Recursos:
información,
difusión,
aplicación,
elaboración, ...

Asesoramento ó
Departamento: modelo
de intervención,
intervención específica,
seguimento ou revisión
dalgunha actuación, ...

Colaboración no
desenvolvemento de programas
específicos de actuación

Información
xeral: dinámica de
funcionamento do E.O.E.
a nivel xenérico e dende
a especialidade.

**Que se lle
pode pedir a
un EOE (II)**
*(art 18 da orde de
24 de xullo de
1998)*

Colaboración na
planificación da
atención á
diversidade no
Centro

Colaboración no deseño e
aplicación de programas
educativos que dende a
especialidade se poidan levar a
cabo no Centro ou en
colaboración con outros centros.

Outras

Colaboración na
avaliación
psicopedagóxica
do alumnado

Colaboración e
coordinación con
outros servizos a nivel
comarcal, provincial ou
autonómico

Colaboración na toma de
decisións en casos específicos e
no dictame de escolarización

Participación en
actividades de formación
para o Departamento e
profesorado

Que se lle pode pedir a un EOE (III)

- **DEBERANSE TER EN CONTA ALGUNHAS CUESTIÓNS DE BASE:**
- **OS E.O.E. TEÑEN AMBITO PROVINCIAL**
- **ESTÁN FORMADOS POR ESPECIALIDADES**
- **TEÑEN CARÁCTER COMPLEMENTARIO AOS DEPARTAMENTOS DE ORIENTACIÓN DOS CENTROS**
- **NAS VALORACIÓNS PSICOPEDAGÓXICAS, COLABORAN NON SUPLEN**
- **NA TOMA DE DECISIONS, APORTAN INFORMACIÓN, NON DECIDEN**
- **AS CANLES DE COMUNICACIÓN COS CENTROS DEBEN ESTAR SEMPRE ABERTAS**

INTERVENCIÓN DOS MEMBROS DOS

E.O.E *(Orde do 24 de xullo de 1998, art. 24.2)*

- Quen pode solicitar a intervención:
- **Os xefes do Dtº de Orientación**
- **Os directores/as dos centros** (adxuntando informe do orientador/a)
- **A Inspección educativa**
- **Os xefes dos Dtº Territoriais de Educación**
- **A Dirección-Subdirección Xeral de Educación**

Como é o procedemento para solicitar a intervención dos EOE dende o Centro

- **A solicitude deberá ir dirixida ao Inspector/a de zona (conformidade)**
- **A utilización do modelo oficial facilita a intervención**
- **Débense cubrir tódolos campos**
- **A solicitude debe cursarse dende o Centro con rexistro de saída**

Cando é preceptiva a intervención dos EOE

- *Agás nos supostos que determina o art.35 da orde de 27 de decembro de 2002, o art. 11.2.3 da orde de 17 de marzo de 2007 e art 2 da orde do 5 de marzo de 2010:*
  - *ACNEE non escolarizados*
  - *Reserva de praza como ACNEAE*
  - *Adxudicación de prazas nas escolas infantís de 0-3 anos*
- Cando se considere necesario, dentro do marco das funcións asignadas aos EOE.
- No caso de avaliacións psicopedagóxicas, debe existir sempre unha actuación previa do orientador/a do centro

- Reproducimos
certas rutinas
que o centro
nos pide ?

- Estamos caendo
nun
reduccionismo de
funcións ?

O Dptº é unha
unidade de
cambio ou
unha unidade
refuxio ?

- Creamos
riqueza nos
centros ?

- Conseguimos
implicar a
suficiente
personal ?

- Atendemos
casos puntuais ?

?

DPTº ORIENT.
Unidade básica
de acción

Captar
Crear
Almacenar
Interpretar
Transmitir
coñecemento

Toma de decisións
ACCIÓN:

Proxectos

Plans

Programas

Xestión de recursos

.....

INNOVACIÓN E
MELLORA DA
INSTITUCIÓN

RODRÍGUEZ ESPINAR, un conxunto de accións sistemáticas, cuidadosamente planificadas, orientadas a unhas metas como resposta ás necesidades educativas dos alumnos, pais e profesores dun Centro

M ALVAREZ, defíneo como unha acción continuada previamente planificada, encamiñada a lograr uns obxectivos, coa finalidade de satisfacer necesidades e/ou enriquecer, desenvolver e potenciar determinadas competencias

BISQUERRA: *Acción planificada encamiñada a lograr uns obxectivos para satisfacer unhas necesidades"*

Dende un punto de vista temporal, un programa non é unha acción puntual, senon unha acción desenvolta ó longo dun espazo de tempo máis ou menos prolongado

Dende os seus elementos constitutivos, inclúe detección de necesidades, obxectivos, planificación, intervención e avaliación

Non se dispón dunha definición unánimemente aceptada.

CONCEPTO DE PROGRAMA

Avantaxes do traballo por programas

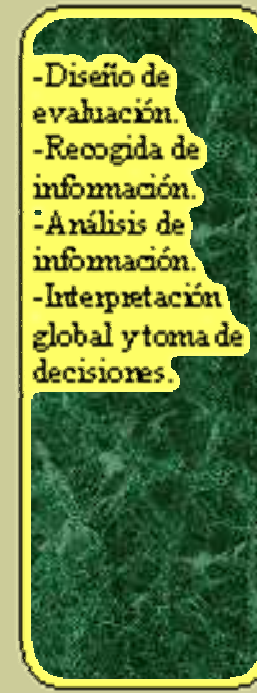
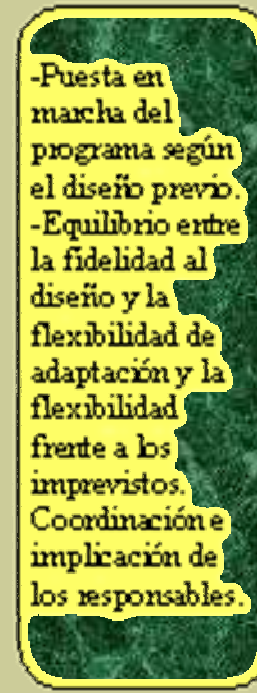
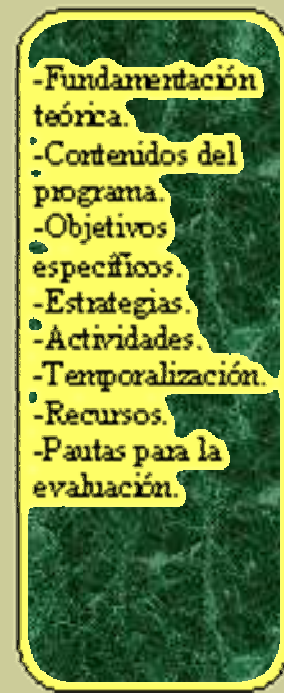
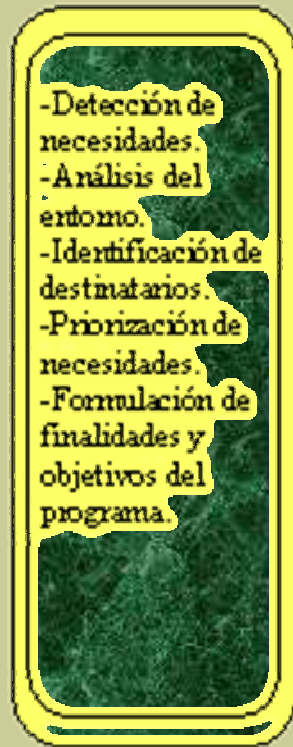
Bisquerra, 1998

- Están pensados para a prevención e o desenrolo.
- Permite o cambio de rol do orientador/a
- Parte das competencias dos estudantes, ao considerar ao individuo como un elemento activo do seu propio proceso.
- Estimula o traballo en equipo tomando como unidade básica de intervención a aula, nivel, ciclo, ...
- Optimiza os recursos.
- Desenrólase en función das necesidades do centro.
- Implica a todos os profesionais educativos establecéndose relacións cos axentes da comunidade.
- Favorece a responsabilidade e a coordinación da súa execución y valoración.
- Abrangue a tódolos estudantes dun ciclo, etapa.. ter certa labor de *marketing*
- Integra as actividades tradicionais da orientación dentro das actividades regulares dos centros

FASES NA ACTUACIÓN POR PROGRAMAS

(Álvarez Rojo e Hernández Fernández,1998)

- Avaliación de necesidades.
- Deseño do programa.
- Aplicación do programa.
- Avaliación do programa.

La Evaluación de necesidades en el proceso de intervención por programas (PÉREZ ESCODA, 1996)

CRITERIOS E ESTRATEXIAS NA IMPLANTACIÓN DE PROGRAMAS

- **A implicación do profesorado é fundamental**
- **Demostrar que o programa é necesario para responder as necesidades detectadas**
- **Deberíase implicar ós docentes con máis liderazgo no centro**
- **O papel da dirección e da xefatura de estudos é clave.**
- **O programa ha de formar parte do POC (Plan de orientación do centro)**
- **Organiza-lo grupo, asignar funcións e responsabilidades**
- **Asegurar a comunicación entre os distintos axentes do programa**
- **Asegurar a continuidade do programa**
- **Avaliación**

MODELO DE SERVICIOS

- O cliente pide axuda e toma a iniciativa
- Actúa por funcións marcadas dende arriba
- Centra a actuación no cliente
- Actúa sobre o problema e non sobre o contexto que o xera
- Se centra no especialista
- Carácter terapéutico-remedial
- Vai dirixido a elementos illados do sistema

MODELO DE PROGRAMAS

- Pártese das necesidades detectadas
- Actúa por obxectivos ó longo dun tempo
- Céntrase nas necesidades dun colectivo
- Ten presente actuar sobre contextos
- Implicación de tódolos axentes educativos
- Carácter preventivo
- Vai dirixido a tódolos usuarios